

6245 Sayılı Kanun

HARCIRAH KANUNU

Kanun Numarası : 6245

Kabul Tarihi : 10/2/1954

KISIM I

Umumi Hükümler

Kanunun şümulü:

Madde 1 – a) Umumi Muvazeneyle dahil dairelerle mülhak ve hususi bütçeli idareler (Köy bütçeleri hariç) ve bunlara bağılı sabit ve mütedavil sermayeli müesseseler;

b) (Değişik: 25/6/1958 - 7145/1 md.) Hususi kanunlarla kurulmuş banka ve teşekküller; (Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı, Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı ve Türk Havayolları Anonim Ortaklığı hariç);

c) Yukarıdaki (a) ve (b) fıkralarında yazılı daire, idare, banka, teşekkül ve müesseselerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları teşekkül ve müesseseler;

Tarafından ödenecek harcırah bu kanun hükümlerine tabidir.

Reisicumhurun seyahat masrafları:

Madde 2 – Reisicumhurun memleket iç ve dışındaki seyahatleri dolayısıyla vaki bilcümle masrafları bu kanun hükümlerine tabi tutulmaksızın ödenir.

Tarifler:

Madde 3 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/1 md.)

Bu Kanunda geçen;

a. Harcırah: Bu Kanuna göre ödenmesi gereken yol masrafı, gündelik, aile masrafı ve yer değıştirme masrafından birini, birkaçını veya tamamını;

b. Kurum: 1 nci maddede sayılan daire, idare, banka, teşekkül ve müesseseleri;

c. Memur: Personel kanunları hükümlerine göre aylık alan kimseleri (Yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel hariç);

d. Hizmetli: Personel kanunlarına göre yardımcı hizmetler sınıfına dahil personeli, kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlarla kurumlarda çalıştırılan tarım ve orman işçilerini ve iş kanunlarına göre işçi sayılan kimseleri;

e. Aile fertleri: Memur ve hizmetlinin, harcırah verilmesini gerektiren olay sırasında evlilik bağıyla bağlı olduğu eşi ile bakmakla yükümlü olduğu usul ve furuu ve erkek ve kız kardeşlerini;

f. Bagaj: Memur ve hizmetlinin mensup olduğu kuruma veya şahsına ait olup, resmi vazife için kullanılacak eşya ile yolcunun bu seyahati için ihtiyacı bulunan şahsi eşyasından mutad surette taşınması mümkün olanları;

g. Memuriyet mahalli: Memur ve hizmetlinin asıl görevli olduğu veya ikametgahının bulunduğu şehir ve kasabaların belediye sınırları içinde bulunan mahaller ile bu mahallerin dışında kalmakla birlikte yerleşim özellikleri bakımından bu şehir ve kasabaların devamı niteliğinde bulunup belediye hizmetlerinin götürüldüğü veya kurumlarınca sağlanan taşıt araçları ile gidilip gelinebilen yerleri;

h. Başka yer: Yukarıda (g) fıkrasında yazılı memuriyet mahalli dışındaki yerleri;

İfade eder.

Harcırah verilecek kimseler:

Madde 4 –(Değişik: 11/12/1981 - 2562/2 md.)

Bu Kanunda belirtilen hallerde:

1. Bu Kanun kapsamına giren kurumlarda çalışan memur ve hizmetliler ile aile fertlerine ve aynı kurumlarda fahri olarak çalışanlara;

2. Memur veya hizmetli olmamakla beraber kurumlarca geçici bir vazife ile görevlendirilenlere;

3. Kadrosuzluk dolayısıyla açıkta kalan memurlara ve bunların aile fertlerine;

4. Hizmetlilerden cezaen olmamak üzere vazifelerine son verilenlere ve bunların aile fertlerine;

5. Memur veya hizmetlinin vefatında aile fertlerine, çocuklara refakat ettirilecek memur ve hizmetlilere;

6. Hükümlü, tutuklu veya gözetim altında bulundurulananların sevkinde ya da refakatte görevlendirilen erbaş ve erlere;

7. (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)

8. Milli ve resmi spor temaları dolayısıyla seyahat edecek sporcu ve idarecilere;

9. Birlik halinde yabancı memleketlere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarına ve bunların Türkiye'de bırakacakları aile fertlerine;

10. Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerdeki askeri şahısların aile fertlerine;

11. Bu Kanunda belirtilen özel hallerde askeri öğrenciler ile erbaş ve erlere;

Harcırah verilir.

(Mülga fıkra: 31/7/2003-4669/1 md.)

Harcırahın unsurları:

Madde 5 – Harcırah; yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafını ihtiva eder. İlgili, bu kanun hükümlerine göre bunlardan birine, birkaçına veya tamamına müstahak olabilir.

Harcırah hesabında esas tutulacak yol:

Madde 6 – (Değişik: /11/12/1981 - 2562/3 md.)

Harcırah, bu kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutad olan yol ve taşıt araçları üzerinden verilir.

Gidip gelmeye en uygun ve kullanılması mutad olan bu yolda hem muayyen, hem gayrimuayyen tarifeli taşıt işletilmekte ise harcırah hesabında muayyen tarifeli taşıt esas alınır.

Bu yol ve taşıt, yolculukta geçen süreye göre memur veya hizmetli ile ailesi için ödenmesi gereken gündelik ve taşıt ücretleri toplamı dikkate alınarak memur veya hizmetlinin mensup bulunduğu dairece tespit olunur.

Birinci fıkraya göre takip edilmesi gereken yolun dışında bir yoldan veya kullanılması gereken taşıt aracından başka bir araçla yolculuk yapılmasının işin gereğine göre zorunlu olması halinde, bu yol ve taşıt aracına ilişkin masrafların kabulü merkezde ita amiri veya bu durumda olan amirlerin, taşrada memur veya hizmetlinin mensup olduğu kurumun ita amiri durumunda olan kimsenin veya mahallin en büyük askeri ve mülki amirinin önceden verilmiş yazılı bir emri bulunmasına bağlıdır.

(Ek: 14/1/1988 - KHK-311/12. md.) Ancak, işin veya hizmetin gerekli kıldığı durumlarda uçak kiralamak suretiyle seyahat edilebilmesi, seyahatin yurtiçinde olması ve bu seyahatle ilgili Bakanın veya misafiri yabancı Bakanın bizzat katılması hallerinde mümkündür.

Harcırah hesabında esas tutulacak aylıklar:

Madde 7 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/4 md.)

Harcırahın verilmesinde memurun fiilen almakta olduğu aylık (Kurumların 1 - 4 ncü derecelerdeki kadrolarında bulunanlardan kazanılmış hak aylık dereceleri daha düşük olanların işgal etmekte oldukları kadro) derecesi esas alınır.

Hizmetlilerin harcırahı, aldıkları aylık ücret veya ödeneklerine; gündelik ile çalışanların harcırahı da gündeliklerinin 30 katına en yakın memur aylık tutarı üzerinden hesaplanır. Şu kadar ki (Ödenek mukabili çalışanlar hariç) bunların harcırahları hiçbir suretle 4 üncü derecedeki memurlara verilen miktarı geçemez.

Terfi suretiyle atananların harcırahı, terfi ettikleri aylık derecesi üzerinden ödenir.

Memur veya hizmetli olmayanların harcırahı:

Madde 8 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/5 md.)

Memur veya hizmetli olmadıkları halde bu Kanuna tabi kurumlarca geçici bir görev ile görevlendirilenlere verilecek yol masrafı ve gündelik, bunların bilgi seviyeleri ve faaliyet sahaları ile mahalli şartlar dikkate alınarak 4 ncü dereceye kadar olan memurlardan herhangi birine verilen yol masrafı ve gündeliğe kıyasen ilgili kurumca takdir olunur.

Ancak, ilgili Bakanlığın teklifi ve Maliye Bakanlığının olumlu görüşü üzerine, bu gibi kimselerden icabedenlere 4 ncü dereceden daha yüksek memurlara ödenebilecek yol masrafı ve gündelik verilebilir.

Sözleşmeli olarak çalıştırılıp da sözleşmelerinde verilecek harcırah belirtilmiş olan kimseler hakkında bu madde hükmü uygulanmaz.

Henüz rütbe almamış askeri öğrencilerin öğrenim, resmi davet ve mübadele nedeniyle yurtdışında buldukları sürece kendilerine teğmen rütbesindeki subayın yurtdışı gündeliği bu Kanunun yurtdışı gündeliklerine ilişkin hükümleri gözönünde bulundurulmak suretiyle ödenir.

Daimi vazife harcırahının mebdei:

Madde 9 – Daimi vazife harcırahı:

a) (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)

b) Naklen veya tahvilen başka bir mahalle gönderilenlere, bu tayinleri sırasında mezunen başka bir mahalde bulunsalar dahi, eski memuriyetleri mahallinden;

c) Muvakkat vazife ile veya vekaleten bir yerde buldukları esnada asli vazife mahalli değişenlere eski memuriyetleri mahallinden;

İtibaren verilir.

KISIM II

Seyahat ve Vazifenin Mahiyetine Göre Verilecek Harcırah

Yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer değiştirme masrafının birlikte verilmesini icabettiren haller:

Madde 10 – Yol masrafı, yevmiye, aile masrafı ve yer dağıtirme masrafı aşağıdaki hallerde verilir:

1. Zorunlu yer dağıtirme, sınav, sağlık sebepleri ve eş durumu (bu madde uyarınca sürekli görev yolluğu almaya hak kazananların eşlerinin atamaları) dışında kendi yazılı talepleri üzerine gönderilenler hariç olmak üzere; yurt içinde veya dışındaki daimi bir vazifeye naklen tayin olunanlarla yabancı memleketlerdeki memuriyet merkezi tebdil olunan veyahut bu yerlerden yurt içinde diğer bir daimi vazifeye tayin edilen memur ve hizmetlilere yeni vazife mahallerine kadar;(1) (2)

2. (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)

3. (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)

4. (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)

5. Kadro dolayısıyla açıkta kalan veya vekalet emrine alınan memurlara açık aylıklarını Türkiye dahilinde tesviye ettirecekleri yere kadar;

6. Asilin vüruduna kadar muvakkaten gönderilmiş olmayıp da vekalet namı altında asaleten gönderilen ve vekalet müddeti belli olmıyan kumandan ve memurlara vazife mahallerine kadar.

Yol masrafı, yevmiye ve yer değiştirme masrafı verilmesini icabettiren haller:

Madde 11 – (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)

(1) 31/7/2003 tarihli ve 4969 sayılı Kanununun 1 inci maddesiyle bu bentte yer alan "Kendi yazılı talepleri üzerine gönderilenler hariç olmak üzere;" ibaresi eklenmiş ve aynı bentte yer alan "yeniden veya" ibaresi metinden çıkarılmıştır. Daha sonra Ana.Mah.nin 4/5/2005 tarihli ve E.:2004/54, K.:2005/24 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ise de İptal Kararı yayımlanmadan, söz konusu bette aşağıdaki "(2)" numaralı dipnotta yer alan düzenleme yapılmıştır.

(2) Bu bentte yer alan "Kendi yazılı talepleri üzerine gönderilenler hariç olmak üzere;" ibaresi, 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle "Zorunlu yer değiştirme, sınav, sağlık sebepleri ve eş durumu (bu madde uyarınca sürekli görev yolluğu almaya hak kazananların eşlerinin atamaları) dışında kendi yazılı talepleri üzerine gönderilenler hariç olmak üzere;" şeklinde değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

Daimi veya muvakkat vazife halinde yolda veya vazifeye başlamadan vefat edenlerin harcırahı:

Madde 12 – Daimi veya muvakkat bir vazife ile bir tarafa gönderilenler yolda veya yeni vazife mahallinde işe başlamadan vefat eyledikleri takdirde ölüm mahalline kadar olan harcırahları hesap ve buna peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkansız bulunmuş olan nakil vasıtaları bilet ücretleri ilave olunur. Bu suretle tahakkuk edecek istihkak, verilmiş olan avanstan ziyade ise fazlası tasviye olunur, noksan ise farkı geri alınmaz. Ancak muvakkat vazife ile yabancı memleketlere gönderilenlerden vefat edenlerin bu suretle uhdelerinde bırakılacak fark, bunların bu kanuna göre müstahak buldukları dış yevmiyelerin on günlüğüne tekabül eden miktarından fazla olamaz.

Yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan veya yolda vefat halinde aile harcırahı:

Madde 13 – Daimi memuriyetle bir mahalle tayin olunup da yolda veya yeni memuriyet mahallinde işe başlamadan evvel vefat eden memur veya hizmetli ailesini birlikte götürmüş bulunuyorsa, harcıraha müstahak aile efradına ölümün vukubulduğu mahalden itibaren ve ailesini birlikte götürmemiş ise bunlara vefat tarihinde buldukları mahalden itibaren, 45 inci madde esasına göre harcırah verilir.

Muvakkat vazife harcırahı (Yol masrafı ve yevmiye):

Madde 14 – Aşağıda gösterilen memur ve hizmetlilere muvakkat vazife harcırahı olarak yol masrafı ile yevmiye verilir ve hamal (Cins ve adedi beyannamede gösterilmek

suretiyle) bagaj ve ikametgah veya vazife mahalli ile istasyon, iskele veya durak arasındaki nakil vasıtası masrafları da ayrıca tediye olunur:

1. Birinci maddede yazılı kurumlara ait bir vazifenin ifası maksadiyle muvekkaten yurt içinde veya dışında başka bir yere gönderilenlere;
2. Yeni ve eski memuriyetlerine mütaallik bir meseleden dolayı bu kanuna tabi kurumlarca açılan bir dava sebebiyle sanık veya davalı olarak (İşten el çektirilmiş olsun veya olmasın) başka bir yere gönderilenlerden lehinde netice hasil olanlara;
3. Memuriyet merkezlerinin bulunduğu mahal dışındaki bir vazifeye vekaleten gönderilenlere;
4. Fiilen oturduğu mahalden gayrı bir yere açıktan vekaleten gönderilenlere (yalnız gidiş ve dönüşleri için);
5. (Değişik: 12/1/1959 - 7187/1 md.) Muvakkat kaza salahiyeti ile gönderilenlere.

Askeri birliklerde harekatta harcırah:

Madde 15 – Kıta halinde ve bir kumanda altında hareket eden askeri birliklere mensup subay ve askeri memurlarla astsubaylara ve sivil memur ve hizmetlilere yol masrafı ve yevmiye verilmez. Ancak bu hareket, kıtanın daimi yer değiştirmesi veya diğer kuruluşa girmesi için olursa bunlara aile ve yer değiştirme masrafı verilir.

Subay, askeri memur ve astsubaylardan bir kıtayı bir yerden diğer muayyen bir yere götürmeye memur edilip bu vazifenin hitamında asıl birlikleri mahalline dönenlere yalnız dönüşleri için ve teslim ve tesellüm için birkaç erle başka mahalle gönderilenlere gidiş, dönüşleri için yol masrafı ve yevmiye verilir.

Celp ve terhis eratını sevke memur edilen subay ve askeri memur ve astsubaylara gidişlerinde yalnız yevmiye ve dönüşlerinde yol masrafı ve yevmiye verilir.

Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelere geliş ve gidişte aile harcırahi:

Madde 16 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/6 md.)

Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerden çıkarılacak veya bu nevi bir bölgeye atanacak veya naklolunacak askeri şahısların aile fertleri için 45 nci maddenin son fıkrası hükmü de dikkate alınmak suretiyle;

- 1. Aile ile birlikte oturulması yasak edilmiş olan bölgelerden çıkarılacak aile fertlerine ikamet edecekleri yere kadar;**
- 2. Aile ile birlikte oturulması yasak edilmiş olan yerden yasak edilmiş olmayan bir yere atanmaların aile fertleri için, bunların 1 nci fıkraya göre harcırah verilmiş olan ikamet yerlerinden yeni vazife mahalline kadar;**
- 3. Aile ile birlikte oturulması yasak edilmiş olan bir yerden yine böyle bir yere atanmaların aile fertleri için, bunların evvelce oturduğu yerden ikamet edecekleri yeni mahalle kadar;**
- 4. Aile ile birlikte oturulması yasak olmayan bir yerden yasak olan bir yere atanmaların aile fertleri için, eski vazife mahallinden ailenin ikamet edeceği yere kadar;**
- 5. Aile ile birlikte oturulması yasak edilen bölgelerden çıkarılmış olan aile fertlerinin yaşaın kalkması üzerine tekrar yerlerine dönmeleri halinde, bunlara 1 nci fıkraya göre harcırah verilmiş olan yerden eski yasak yere kadar;**

Aile masrafı ile yer değiştirme masrafı verilir.

Birlik halinde yabancı ülkelere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının harcırahı:

Madde 17 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/7 md.)

Uluslararası anlaşmalar gereğince askeri birlikler halinde yabancı ülkelere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri Mensuplarına verilecek harcırahın esasları ve miktarı Bakanlar Kurulunca tespit olunur.

Yabancı ülkelere gönderilecek bu birliklere mensup subay, astsubay, sivil memur ve hizmetlilerin bu durumlarının devamı sırasında harcıraha müstehak aile fertlerini Türkiye sınırları dahilinde ikamet edecekleri bir mahalle kadar gönderenlere bir defaya mahsus olmak üzere 45 nci madde esasları da uygulanmak suretiyle aile masrafı ile yer değiştirme masrafı verilir.

(Değişik: 4/7/1988 - KHK - 336/1 md.; Aynen Kabul: 7/2/1990 - 3612/34 md.) Yabancı ülkelere gönderilen birliklere mensup subay, astsubay, sivil memur ve hizmetlilerin hava değişimi maksadı ile Anavatana gelmelerini icabettiren hallerde bunlara, ailelerinin bulunduğu veya raporlarında yazılı hastalıklarının icabettirdiğı mahallere kadar geliş ve dönüşleri için bu Kanuna göre yol masrafı ve gündelik verilir. Aynı maksatla Anavatana gelen ve dönen erbaş ve erlere ödenecek yol masrafları ile

gündelikler, Milli Savunma ve Maliye ve Gümrük Bakanlıklarınca müştereken tespit olunur.

Yukarıdaki fıkra gereğince hastalık icabı başka bir mahalde oturmaları zaruri olan Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının bu mahallere kadar gelecek harcıraha müstehak aile fertlerine gidiş ve dönüşleri için yalnız yol masrafı verilir.

Birinci fıkradaki haller dışında, uluslararası mahiyetteki tatbikat ve manevralara katılmak, açık deniz eğitimi veya Türk Silahlı Kuvvetlerinin temsili gibi maksatlarla yabancı ülkelere gönderilecek askeri birliklerin (Deniz Kuvvetlerine ait gemilerle gidişte, denizde seyir halinde bulunulan günler hariç, münhasıran yabancı ülke limanlarında geçirilen günler için) subay, astsubay, askeri öğrenci, sivil memur ve hizmetlilerin aylık derecelerine (Askeri öğrencilere teğmen rütbesine) göre verilebilecek yurtdışı gündeliğinin 1/3'ü, yukarıda yazılı haller ile eğitim veya gemi, uçak, tank ve sair savaş araç ve gereci ve her türlü yedek parça ve ikmal maddesinin teslim ve tesellümü ve benzeri görevler için yabancı ülkelere birlik veya grup halinde veya münferiden gönderilecek erbaş ve erlere de teğmen yurtdışı gündeliğinin 1/10'u, yurtdışından gemi tedariki için görevlendirilen erbaş ve erlere gemilerin tesellümünden itibaren yabancı ülke limanlarında geçirecekleri günler için teğmen yurtdışı gündeliğinin 1/20'si tutarında gündelik ödenir.

Ehliyet tespiti, imtihan, hava değişimi ve tedavi için başka yere gönderilenler:

Madde 18 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/8 md.)

Memurlar, yardımcı hizmetler sınıfına dahil personel ve kurumlarda yalnız ödenek mukabili çalışanlar ile aşağıdaki (c) bendinde yazılan hallerde aile fertlerinden, memuriyet mahalli dışına;

a. Görevlerine ait mesleki ve sıhhi yeterliklerinin tespiti veya kurumlarınca görülecek lüzum üzerine imtihan için gönderilenlere, gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ve gündelik ile bu amaçla gönderildikleri yerde geçen sürenin en çok yedi günü için gündelik ödenir.

b. Hava değişimi maksadıyla gönderilenlere gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ile yalnız yolda geçen süre için gündelik ödenir.

c) Kanunları gereğince sağlık kurumlarında yatarak veya ayakta tedavi maksadıyla (Aile Fertleri için ikamet mahalli dışına) gönderilenlere, gidiş ve dönüşleri için yol masrafı ve gündelik ödenir. Ayakta tedavi görenlere ayakta tedavi süresince gündelik ve ikamet ettikleri yer ile tedavi kurumu arasındaki mutlak taşıt ücreti ayrıca ödenir.

Muvakkat vazife mahallerinde hastalananlara verilecek yevmiye:

Madde 19 – Muvakkat vazife mahallinde hastalanmaları sebebiyle vazife ifa edemiyen memur ve hizmetlilere, bu sebeple vazife göremedikleri günlerin en çok yedi günü için yevmiye verilebilir. Hastanede yatırılmak suretiyle tedavi masraflarının kurumlarınca ödenmesi halinde bu günler için yevmiye verilmez.

Hastalara refakat halinde harcırah:

Madde 20 – (Değişik: 21/5/1987 - 3371/1 md.)

Hastalıkları icabı 18 inci maddenin (c) bendinde yazılı yerlere bir kimse refakatinde gitmesi lüzumu resmi tabip raporuyla tevsik edilenlere refakat edecek aile efradından birisine ve aile efradından refakat edecek bir kimse bulunmadığı takdirde kurumlarınca terfik olunacak memur veya hizmetliye bu işin devamı müddetince yevmiye ve yol masrafı verilir.

Yatacak yeri bulunmayan mahallerde muvakkat vazife:

Madde 21 – Şehir ve kasaba haricinde, yatacak yeri bulunmayan ve böyle bir yeri bulunan mahalle bir nakil vasıtası ile gidilip gelinmesi zaruri olan yerlere muvakkat vazife ile gönderilenlere, her gün için bu mahalden en yukarı köy, kasaba veya şehire kadar gidiş ve geliş mütat nakil vasıtası ücreti ödenir.

Vazife mahallini terketmek mecburiyetinde kalanların harcırahi:

Madde 22 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/9 md.)

Harp zaruretleri ve olağanüstü haller dolayısıyla memuriyet mahallerini terketmeye mecbur olan memur ve hizmetlilerden kurumlarınca gösterilen mahalle veya memuriyet merkezine en yakın il veya ilçe merkezine gidenlere o mahallere kadar bu Kanun hükümleri gereğince yol masrafı ve gündelik verilir. Ancak, bunlar bu mahallere aileleri ile birlikte gelmiş iseler kendilerine aile masrafı ile yer değiştirme masrafı da ödenir. Bunların memuriyet mahallerine dönüşlerinde aynı şekilde harcırah verilir.

Olağanüstü hallerin gerektirdiği durumlarda Başbakanlığın uygun görüşü üzerine bağlı buldukları kurumlar veya Dışişleri Bakanlığınca yurtdışından yurtiçine çağrılan veya yurtdışında başka bir yere gönderilen aile fertleri için bu Kanun hükümlerine göre yalnızca aile masrafı ödenir. Ancak, gerekli görülen hallerde, yerdeğiştirme masrafının da ödenmesine Bakanlar Kurulunca karar verilir. Bunların memuriyet mahallerine dönüşlerinde de aynı şekilde harcırah verilir.

Yurt içi ve dışı spor temalarında harcırah:

Madde 23 – Yurt içinde ve dışında tertip edilen milli ve resmi spor temaları dolayısıyla seyahat edecek sporcu ve idarecilerin bu seyahatlerine ait yol masrafları ile yevmiyeleri Maliye Vekaletinin mütalaası alınmak suretiyle İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilecek esaslar dairesinde ödenir.

Müfettiş ve benzerlerinin aile ve yer değiştirme masrafı:

Madde 24 – 33 üncü maddenin (b) fıkrası şumulüne girenlerin vazife seyahatlerinde aileleri efradı için harcırah verilmez. Ancak bunlardan (...) mıntakaları tebdil olunanlara yeni mıntaka merkezlerine kadar bu kanun hükümlerine göre aile ve yer değiştirme masrafı verilir.

Başka yerde bırakılan aile efradı:

Madde 25 – Memur veya hizmetli tarafından tayin veya naklolunduğu mahalle götürülmiyerek ikamet maksadiyle ve topluca bu mahalden başka bir yere gönderilen aile efradı için yeni memuriyet mahalline kadar hesaplanacak harcırahı tecavüz etmemek ve bilahare bu mahalle celplerinde bir şey verilmemek şartıyla bu yerlere kadar ve mütaakıp tayin ve nakillerde de memur veya hizmetlinin bulunduğu yerden yeni vazife mahalline kadar hesaplanacak miktarı tecavüz etmemek kaydiyle aile efradının buldukları yerden yeni memuriyet mahalline kadar harcırah verilir.

İzamından sarfinazar olunanların harcırahları:

Madde 26 – Daimi veya muvakkat vazife ile bir tarafa izamları takarrür ettikten sonra gönderilmelerinden sarfinazar edilenler harcırah almamış ve hareketetmemiş buldukları takdirde kendilerine bir şey verilmez.

Ancak daimi vazife ile bir tarafa gönderilmeleri takarrür edip de harcırahları ödendikten sonra izamlarından sarfinazar olunanlara-bu kanuna göre müstahak buldukları yer değiştirme masrafını tecavüz etmemek şartıyla-harcırah hesabına esas tutulan aylık veya ücretleri tutarının 1/4 ü nispetinde bir tazminat verilmekle beraber peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkansız bulunmuş olan tren, vapur ve tayyare bileti ücretleri gibi yol masrafları da bu taz- minata ilave olunur.

Harcırahlara mahsuben para ödenmiş olup da muvakkat vazife ile bir tarafa gönderilmelerinden sarfinazar edilmiş olanlara, yalnız peşinen ödenmiş ve istirdadı kısmen veya tamamen imkansız bulunmuş olan bilet ücretleri ödenir.

Hareket ettikten sonra izamından sarfınazar olunanlara, gönderilmelerinden sarfınazar olunduğuna dair emrin kendilerine tebliğ edildiği mahalle ve oradan da asıl vazife mahallerine veya başka bir mahalle tayin veya izam kılınmakta iseler bu son mahalle kadar hesap olunacak harcırahları kendilerine tesviye olunur ve istirdadı kısmen veya tamamen imkansız bulunmuş olan bilet ücretleri de yol masrafına ilave olunur.

KISIM III

Harcırah Unsurları

BÖLÜM I

Yol Masrafı

Yurt içinde yol masrafı:

Madde 27 – Yurt içinde yol masrafı, muayyen tarifeli nakil vasıtaları ile seyahatte, bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin birinci sütununda yazılı makam ve sıfatlar ile vazifeli aylık veya ücret tutarlarına göre aynı cetvelin ikinci sütununda yazılı mevkiin tarife üzerinden bilet parası ve muayyen tarifeli olmıyan nakil vasıtalarıyla seyahat halinde ise 3 numaralı sütunda gösterilen nakil vasıtalarına göre ihtiyar olunan hakiki masraftan terekküp eder.

Ancak Reiscumhur, Büyük Millet Meclisi Reisi, Başvekil, vekiller ve Erkanı Harbiyei Umumiye Reisine vazife seyahatlerinde refakat eden kimseler, bu madde hükmiyle mukayyet olmaksızın bu zevat tarafından tayin olunacak mevkilerde seyahat edebilirler.

Memuriyet mahalleri içinde yol masrafı:

Madde 28 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/10 md.)

Memuriyet mahalli içinde taşıt ile gidilmesi gereken bir yere görev ile gönderilenlerin (48 nci madde kapsamına girenler hariç) yol masrafı mutataşın taşıt aracına göre yapılacak gerçek masraf üzerinden verilir.

Acele ve zorunlu hallerde, daire amirinin onayı ile, mutataşın taşıt dışındaki araçlarla gidilmesi halinde bu taşıt için yapılan masraf yol masrafı olarak ödenir.

Yurtdışında yol masrafı:

Madde 29 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/11 md.)

Yurtdışında sürekli ve geçici görev yolculuklarında, ekspres ve yataklı vagon ücreti dahil olmak üzere, tren, vapur veya uçak bilet bedeli yol masrafı olarak ödenir. Ayrıca, buna istasyon, liman veya terminal ile ikamet yeri arasındaki taşıt ve hamal ücreti ilave olunur.

Yurtdışında özel otomobilleriyle seyahat edenler hakkında da, bu Kanuna bağlı (1) Sayılı Cetvelin 5 sayılı açıklama esasları uygulanır.

Tren ve vapurla yapılacak yurtdışı görev yolculuklarında aylık dereceleri 4 ve daha yukarı olanlara birinci mevki, 4 ncü dereceden aşağı olanlara ikinci mevki üzerinden; uçakla yapılacak yolculuklarda ise, Milli Güvenlik Konseyi Üyeleri, Yasama Organı Başkanı, Yasama Organını temsil etmekle görevlendirilen Yasama Organı Üyeleri, Başbakan, Anayasa Mahkemesi Başkanı, Genelkurmay Başkanı, Bakanlar, Kuvvet Komutanları ve Jandarma Genel Komutanı, Orgeneral ve Oramiraller, Yargıtay, Danıştay Başkanları ile Cumhuriyet Başsavcısı, Danıştay Başsavcısı . Sayıştay, Uyuşmazlık Mahkemesi ve Diyanet İşleri Başkanları ile bunların resmi çağrıya uyarak yolculuğa katılan eşlerine, Devlet Başkanlığı Genel Sekreteri, Başbakanlık Müsteşarı, Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri, Yükseköğretim Kurulu Başkanı ve merkezde sürekli görevde bulunanlar dışındaki büyükelçilere.birinci, bunların dışındakilere turist sınıfı üzerinden yol gideri ödenir.

Biletinin yemeksiz olarak alınması mümkün olmıyan vasıtalarda seyahat:

Madde 30 – Biletinin yemeksiz olarak alınması mümkün olmıyan bir vasıta ile seyahat halinde bilet bedeline dahil yemek bedeli de yol masrafı olarak kabul olunur.

Parasız ve tenzilli tarife ile seyahatte yol masrafı:

Madde 31 – Birinci maddenin a, b ve c bentlerinde yazılı kurumlara ait veya bunlar tarafından kiralanmış nakil vasıtalarında paso veya permi ile veya diğer her hangi bir suretle parasız olarak seyahat edenlere yol masrafı verilmez.Tarifeler gereğince bilet ücretlerinde tenzilat yapılması halinde yol masrafı fiilen ödenen ücrete göre hesaplanır.

Hususi vazifeli emniyet mensuplarının yol masrafı:

Madde 32 – Emniyet mensupları merkezden aldıkları hususi vazifenin icabettirdiği her türlü nakil vasıtasından istifade ederler. Bunların yol masrafları istifade edilen vasıtaya göre ihtiyar olunacak masraf üzerinden ödenir.

BÖLÜM II

Yevmiyeler

Yurtdışında verilecek gündeliklerin miktarı:

Madde 33 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/12 md.)

a. Bu Kanun gereğince verilecek yurtiçi gündeliklerinin miktarı her yıl bütçe kanunları ile tespit olunur.

b. Devamlı ikamet ettikleri yerler dikkate alınarak kurumlarınca belirlenen görev merkezi, mülkiyet merkezi ve grup merkezi dışına teftiş, denetim, inceleme veya soruşturma görevi ile gönderilen Devlet Denetleme Kurulu Üyeleri ile geçici uzmanları, Sayıştay Denetçi ve Yardımcıları, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Başkan, Üye, Uzman Müşavir, Uzman ve Uzman Yardımcıları, Silahlı Kuvvetler Denetleme ve Tetkik Kurulları Başkan ve Üyeleri, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine göre atanan İç Denetçiler, Bakanlık, Müsteşarlık ve Bağımsız Genel Müdürlük Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları, Maliye Bakanlığı Hesap Uzman ve Uzman Yardımcıları, Bankalar Yeminli Murakıp ve Murakıp Yardımcıları, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunda görevli Bankacılık Uzmanı, Hukuk Uzmanı ve Bilişim Uzmanı ile bunların yardımcıları, Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkanı ve üyeleri, Bakanlıklar Merkez teşkilatına dahil Kontrolör ve Stajyer Kontrolörler, Hazine Müsteşarlığı Sigorta Denetleme Uzman ve Uzman Yardımcıları ile Aktüer ve Aktüer Yardımcıları, İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçisi ve Dernekler Denetçi Yardımcıları, Diyanet İşleri Başkanlığı ile Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları, Çalışma Bakanlığı İş Müfettişleri ve Yardımcıları ile İş Güvenliği Müfettişleri ve Yardımcıları, Sosyal Sigortalar Kurumu Sigorta Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları, İlköğretim Müfettişleri ve Müfettiş Yardımcıları Tapu ve Kadastro Denetmenleri ve Denetmen Yardımcıları ile Defterdarlık Kontrol Memurlarından; (1) (2) (3) (4) (5)(6)

(1) Türkiye düzeyinde teftiş, denetim ve inceleme yetkisine haiz bulunanlara birinci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarının 1,3 katı,

---

(1) Bu bentte yer alan "Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkanı ve Üyeleri" ibaresi 16/6/1983 tarih ve 2851 sayılı Kanununun 2 nci maddesi ile, "İlköğretim Müfettişleri ve " ibaresinden sonra gelmek üzere "Müfettiş yardımcıları ile " ibaresi ise 28/8/1991 tarih ve 451 sayılı KHK'nin 1 inci maddesi ile eklenmiş olup, metne işlenmiştir.; Daha sonra 17/6/1992 tarih ve 3814 sayılı Kanununun 3 ncü maddesi ile "Bakanlıklar merkez kuruluşu Stajyer Kontrolörler" ibaresinden sonra gelmek üzere Emniyet Genel Müdürlüğü Dernek Denetçisi ve Dernek Denetçi Yardımcıları ibaresi eklenmiş olup, metne işlenmiştir; Daha sonra 7/6/2000 tarihli ve 4576 sayılı Kanununun 6 ncı maddesiyle

“İlköğretim Müfettişleri ve Müfettiş Yardımcıları” ibaresinden sonra gelmek üzere “Tapu ve Kadastro Denetmenleri ve Denetmen Yardımcıları” ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.

(1) Bu bentte bulunan, “Bakanlık ve Bağımsız Genel Müdürlük Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları”ibaresi, 7/2/2002 tarihli ve 4745 sayılı Kanunla “Bakanlık, Müsteşarlık ve Bağımsız Genel Müdürlük Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları” olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(2) 31/7/2003 tarihli ve 4970 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle bu fıkrada yer alan “Emniyet Genel Müdürlüğü Dernek Denetçisi ve Dernek Denetçi Yardımcıları” ibaresi, “İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçisi ve Dernekler Denetçi Yardımcıları” olarak değiştirilmiş ve metne işlenmiştir.

(3) Bu fıkraya 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle; "Kontrolör ve Stajyer Kontrolörler, " ibaresinden sonra gelmek üzere "Hazine Müsteşarlığı Sigorta Denetleme Uzman ve Uzman Yardımcıları ile Aktüer ve Aktüer Yardımcıları," ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.

(4) Bu bende 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Kanunun 168 inci maddesiyle; Bankalar Yeminli Murakıp ve Murakıp Yardımcıları" ibaresinden sonra gelmek üzere "Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunda görevli Bankacılık Uzmanı, Hukuk Uzmanı ve Bilişim Uzmanı ile bunların yardımcıları" ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.

(5) 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle, bu bentte yer alan "Silahlı Kuvvetler Denetleme ve Tetkik Kurulları Başkan ve Üyeleri," ibaresinden sonra gelmek üzere "5018 sayılı Kamu Malı Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine göre atanan İç Denetçiler," ibaresi eklenmiş ve metne işlenmiştir.

(2) Bölge düzeyinde teftiş, denetim veya inceleme yetkisine haiz bulunanlara birinci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarının 1,1 katı,

(3) İl düzeyinde teftiş, denetim veya inceleme yetkisine haiz bulunanlara birinci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarının 0,9 katı,

Gündelik olarak ödenir.

(Ek parağraf: 14/1/1988 - KHK - 311/14. md.; değişik: 31/7/2003 – 4969/1 md.)Bu şekilde gündelik ödenenlerden, yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak üzere, gündeliklerinin tamamına kadar olan kısmı ayrıca ödenir.

c) (Değişik: 14/1/1988 - KHK - 311/14 md.) Devlet Tiyatroları ve Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlükleri ile Müdürlükleri, Cumhurbaşkanlığı ve Devlet Senfoni Orkestraları, Oda Orkestraları, Devlet Türk Halk Müziği Korosu, Devlet Klasik Türk Müziği Korosu, Devlet Çoksesli Müzik Korosu ve Devlet Halk Dansları Topluluğu tarafından düzenlenecek yurtiçi sanat faaliyetlerine münferiden ve topluca katılan sanatçılarla diğer görevlilere kanunlara göre kurumlarınca karşılanan seyahat ve

ikamet giderlerine ilave olunarak, 2 nci derece kadrolu memur için tespit olunan gündelik miktarlarının 2 katı gündelik olarak verilir.

d) (Ek: 21/4/2005 – 5335/4 md.) Bu Kanun hükümlerine göre gündelik ödenenlerden (b) fıkrasına göre gündelik ödenenler hariç) yurt içinde yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak ve her defasında on gün ile sınırlı olmak üzere gündeliklerinin tamamına kadar olan kısmı ayrıca ödenir.

Yurtdışında verilecek gündeliklerin miktarı:

Madde 34 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/13 md.)

Bu Kanun gereğince verilecek yurtdışı gündeliklerinin miktarı, gidilecek ülkeye, memur ve hizmetlilerin aylık veya ücret tutarları ile görevin mahiyetine göre, mali yıl itibariyle ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tayin olunur.

(İkinci fıkra mülga: 23/1/1987 - KHK 269/4 md.)

Geçici görev ile yabancı ülkelere gönderilenlere, özel anlaşmaları gereğince yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemeler gündeliklerinden indirilir.

Hususi ehemmiyeti haiz merasimlere iştirak edeceklerin dış yevmiyeleri:

Madde 35 – Taç giyme ve cenaze merasimleri gibi hususi ehemmiyeti haiz bir merasim dolayısıyla yabancı memleketlere gönderilecek olanlara verilecek yevmiye, İcra Vekilleri Heyeti kararıyla, 34 üncü maddenin birinci fıkrası gereğince tayin olunacak azami haddin % 50 si nispetinde artırılabilir.

Sevke memur ve erbaş ve erlere verilecek gündelik:

Madde 36 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/14 md.)

Hükümlü, tutuklu veya gözetim altında bulunduruluların sevkinde görevlendirilen veya refakat vazifesiyle mensup olduğu il sınırları dışına çıkan erbaş ve erlere verilecek gündelik, Milli Savunma, İçişleri ve Maliye Bakanlıklarınca birlikte tespit olunur.

Yurtiçi ve yurtdışında kurslara katılanlara verilecek gündelik:

Madde 37 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/15 md.)

Mesleki bilgilerini artırmak amacıyla memuriyet mahalli dışında açılan kurs veya okullara gönderilenlere, bu Kanuna göre geçici görev gündeliği verilir.

(İkinci fıkra mülga: 14/1/1988 - KHK - 311/15 md.)

Bu maksatla yabancı memleketlere gönderilenlere özel anlaşmaları gereğince, yabancı devlet, uluslararası kuruluş veya resmi diğer kuruluşlar tarafından ödeme yapıldığı takdirde bu ödemeler gündeliklerinden indirilir.

Yurtiçinden veya yurtdışından sağlanan burslara dayanılarak veya aylıkları transfer edilmek suretiyle staj ve öğrenim amacıyla yurtdışına gönderilenlere bu madde hükmü uygulanmaz. Bunlara ilgili kanun hükümlerine göre müstehak oldukları ödeme yapılır.

Hayati tehlike arzeden hastalıklarla mücadelede yevmiye:

Madde 38 – Bir hastalığın müntesiren hüküm ferma olduğu zamanlarda bu hastalığın insana sirayeti dolayısıyla mücadele tehlike arz ediyorsa bu takdirde bu mücadeleye iştirak eden memur ve hizmetlilerin bu kanuna göre müstahak oldukları yevmiyeyi, ilgili vekaletin teklifi ve Maliye Vekaletinin mütalaası üzerine İcra Vekilleri Heyeti iki misline kadar artırmaya yetkilidir.

Memuriyet mahalli dışına gönderilenlerin gündeliği:

Madde 39 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/16 md.)

Resmi bir görevle memuriyet mahalli içinde bir yere gönderilenlere gündelik verilmez. Geçici bir görevle memuriyet mahalli dışındaki bir yere gönderilenlerden, buralarda ve yolda öğle (saat 13.00) ve akşam (saat 19.00) yemeği zamanlarından birini geçirenlere 1/3, ikisini geçirenlere 2/3 oranında ve geceyi de geçirenlere tam gündelik verilir.

Memleket iç ve dışında mücbir veya zati sebepler ve vahim hastalıklar yüzünden yola devam edememe halinde yevmiye:

Madde 40 – Aktarma ve karantina beklemek, alınan bir emir üzerine yola devam edememek veya yol kapanmak gibi mücbir sebeplere müstenit tevakkuf günlerinin her biri için yevmiye verilir. Hastalık yüzünden olsa dahi zati sebeplere dayanan tevakkuf günleri için yevmiye verilmez. Ancak, ani ve ağır bir hastalık veya şahsi kusurlardan mütevellit olmıyan bir kaza dolayısıyla yola devam etmesinin hayatı için tehlike arzettiği hastane heyeti sıhhiye raporu ile bulunmıyan yerlerde resmi tabip raporiyle-tebeyyün eden memur ve hizmetlilere yolculuk yapabilecek hale gelinceye kadar yevmiye verilir. Bu hastalıkları dolayısıyla hastanelere yatarak tedavi paraları daireleri tarafından ödenenlere yevmiye verilmez.

Kurumlarca temin edilen binalarda yatanların yevmiyelerinden yapılacak tenzilat:

Madde 41 – (Mülga: 11/12/1981 - 2562/28 md.)

Geçici görev gündeliğinin verilebileceği azami süre:

Madde 42 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/17 md.)

Geçici bir görev ile başka bir yere gönderilenlere, görev mahalline varış tarihinden itibaren bu Kanuna göre verilen gündelikler:

a. Yurtiçinde bir yıllık dönem zarfında aynı yerde, aynı iş için ve aynı şahsa 180 günden fazla verilemez. İlk 90 gün için tam, takibeden 90 gün için 2/3 oranında ödenir.

b. Yurtdışında ilk 180 gün tam ve müteakip günler için 2/3 oranında ödenir.

Geçici görevlendirmelerde meydana gelecek ara vermeler bu müddetleri veya gündelik miktarını artırmaya neden olamaz.

(Değişik: 16/6/1983 - 2851/3 md.) Gündelikleri 33 üncü maddenin (b) fıkrasına göre tespit edilenlerle, 50 nci maddede sayılanlar etüd ve inşaat maksadıyla arazi üzerinde bilfiil çalışan yüksek mühendis, mühendis, jeolog, fen memuru, desinatör, topograf ve bunlarla birlikte çalışmalarını zorunlu bulunan diğer memur ve hizmetliler; Hükümeti temsilen uluslararası konferanslara katılanlar; 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 26 ncı maddesinin (b) bendindeki personelden sıkıyönetim süresince memuriyet mahalli dışında geçici olarak görevlendirilenler ile bunlardan sıkıyönetim mahkemelerinde görevlendirilenler (Bu mahkemelerin görevleri sona erinceye kadar) ve sıkıyönetim mahkemelerince verilmiş bulunan kararlara ilişkin olarak kanunları uyarınca Askeri Yargıtay Daireler Kurulu, Daireler ve Başsavcılığında görevlendirilecek tetkik hakimi, Cumhuriyet savcısı ve savcı yardımcılarında (Bu görevleri sona erinceye kadar) hakkında bu madde hükmü uygulanmaz.

Memleket iç ve dışında seyahat günlerinin hesabı:

Madde 43 – Seyahat günlerine ait yevmiyeler, seyahat edilen vasıtanın hareket saatinden gidilecek yere muvasalat saatine kadar gelen her 24 saat için hesap olunur. Bu süreden az devam eden seyahatler bir gün itibar olunur.

Seyahat müddetinin her 24 saati aşan kesri tam gün sayılır.

BÖLÜM III

Aile Masrafı

Aile masrafının miktarı:

Madde 44 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/18 md.)

Aile masrafı, aile fertlerinden her biri için memur veya hizmetlilerin bu Kanuna göre müstehak oldukları taşıt ücreti ile gündeliklerinden oluşur.

Ancak, özel taşıt kiralanması suretiyle gidilmesi zorunlu olan yerlere memur veya hizmetli ile birlikte seyahat eden aile fertleri için ayrıca taşıt ücreti ödenmez.

BÖLÜM IV

Yer Değişirme Masrafı

Yurtiçinden yer değiştirme masrafı:

Madde 45 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/19 md.)

Yurtiçinde yer değiştirme masrafı memur veya hizmetlinin;

a. Kendisi için yurtiçi gündeliğinin yirmi katı,

b. Harcıraha müstehak aile fertlerinin her biri için yurtiçi gündeliğinin on katı (Bu miktar yurtiçi gündeliğinin kırk katını aşamaz),

c. Her kilometre veya denizmili başına, yalnız kendisi için yurtiçi gündeliğinin yüzde beşi,

Olarak hesaplanır.

(...) , 13, 15, 16 ve 17 nci maddelerde yazılı olup aile fertlerinin memur veya hizmetli ile birlikte olmaksızın başka bir mahalle gitmeleri veya bu mahalden dönüşleri dolayısıyla harcırah verilmesi kabul edilen hallerde, aile fertlerine verilecek yer değiştirme masrafı, bunlardan birisinin memur veya hizmetli olarak nazarı itibara alınması suretiyle hesaplanır.

(Ek: 16/6/1983 - 2851/4 md.) Bu maddeye göre harcıraha müstehak memur veya hizmetlinin eski görev mahallinden yeni görev mahalline atanan memur veya hizmetli eşine (c) bendi uyarınca hesaplanacak miktarın yarısı ödenir.

Yurtdışı yer değiştirme masrafı:

Madde 46 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/20 md.)

Yurtdışı yer değiştirme masrafı memur veya hizmetlinin;

a. Kendisi için yurtdışı gündeliğinin yirmi katı,

b. Harcıraha müstehak aile fertlerinin her biri için yurtdışı gündeliğinin sekiz katı (Bu miktar yurtdışı gündeliğinin otuziki katını aşamaz),

c. Her kilometre veya denizmili başına yalnız kendisi için yurtdışı gündeliğinin binde yedisi,

Olarak hesaplanır.

Yabancı ülkelere gidişlerde, yukarıdaki esaslara göre hesap edilecek yer değiştirme masrafının yarısı ödenir.

(Ek: 16/6/1983 - 2851/5 md.) Yabancı ülkelere dönüşlerde, yer değiştirme masrafının yukarıdaki (c) bendine göre verilecek kısmı, her ikisi de memur veya hizmetli olan eşlerden yalnız birisi için hesaplanıp ödenir.

Hesaba esas tutulacak kilometre veya denizmili:

Madde 47 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/21 md.)

Yer değiştirme masrafının hesabında dikkate alınacak kilometre veya denizmili,

a. Yurtiçinde, iki mahal arasında mutad olan, gidip gelmeye elverişli en kısa kara ve deniz yolu,

b. Yurtdışında, ülkeler ve bölgelerine göre, Dışişleri ve Ulaştırma Bakanlıklarının görüşü alındıktan sonra Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek mesafeler,

Esas tutularak bulunur.

KISIM IV

Çeşitli Hükümler

Memuriyet mahalli dahilinde seyyar olarak vazife gören memur ve hizmetliler:

Madde 48 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/22 md.)

Memuriyet mahalli dahilinde seyyar olarak vazife gören tahsildar, yoklama memuru, mutemet, veznedar, satınalma memuru, tebliğ memuru, posta veya evrak dağıtıcısı, takip memuru, mübaşir gibi memur ve hizmetlilere gündelik ve yol masrafı verilmez. Bu gibilere, bu Kanun kapsamına giren kurumlar tarafından işletilen taşıtlarda seyahat için kurumlarca fotoğraflı birer kart verilir.

Bu kartların kimlere, hangi taşıtlar için ve hangi şartlarla verileceği İçişleri, Maliye ve Ulaştırma bakanlıklarınca müştereken tespit olunur.

Seyyar olarak vazife gören memur ve hizmetliler:

Madde 49 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/23 md.)

Asli görevleri gereği memuriyet mahalli dışında ve belirli bir görev bölgesi (Merkez veya il kuruluşuna dahil birimlerde il sınırı, bölge şeklinde çalışan birimlerde bölge sınırı) içinde fiilen gezici olarak görev yapan memur ve hizmetlilere gündelik ve (Aşağıda unvanları sayılanlar hariç) yol masrafı ödenmez.

(Değişik: 14/1/1988 - KHK - 311/16 md.) Bunlardan, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca görev unvanları ile iş ve çalışma özellikleri uygun görülenlere; bu Bakanlıkça vize edilen cetvellere dayanılarak fiilen gezici görev yaptıkları günler için almakta oldukları aylık/kadro derecelerine göre müstehak oldukları yurtiçi gündeliklerinin üçte biri günlük tazminat olarak verilir.

Takip memuru, gezici sağlık memuru, ebe, orman muhafaza memuru, koruyucu, koruma memuru, posta dağıtıcısı, hat bakıcısı, tahsildar, gezici başöğretmen ve görev niteliklerinin bunlara benzerliği Maliye Bakanlığınca onaylanacak diğer memur ve hizmetlilerin yol masrafları mutad taşıt araçlarına fiilen ödedikleri miktarlar üzerinden karşılanır.

Fiilen arazi üzerinde çalışanların harcırahı:

Madde 50 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/24 md.)

Aşağıdaki bentlerde gösterilen memur ve hizmetlilere asıl görevlerinin bulunduğu il (Bölge kuruluşuna dahil bulunanlarda bölge) sınırları içinde her türlü arazi üzerinde fiilen çalıştıkları günler için harcırah gündeliği yerine kadro derece ve görevlerinin özelliklerine göre, bütçe kanunlarında belirlenecek miktarlarda gündelik tazminat olarak ödenir. Asıl görevlerinin bulunduğu il veya bölge dışında görevlendirilmeleri halinde ise bu tazminat yerine genel hükümlere göre gündelik ödenir.

1. (Değişik: 16/6/1983 - 2851/7 md.) Harita almak veya harita almakla ilgili işleri görmek üzere araziye çıkan Milli Savunma Bakanlığı Harita Genel Müdürlüğü ve Orman Genel Müdürlüğü personeli ile, 1738 sayılı Seyir ve Hidrografi Hizmetleri Kanununun 3 üncü maddesinde yazılı seyir ve hidrografi işlerini denizler, göller, diğer su yolları ve arazide yapmakla görevlendirilen Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Seyir, Hidrografi ve Oşinografi Dairesi personeli.

2. Ağaçlandırma, amenajman ve orman sınırlama işlerinde çalışan personel.

3. Arazi üzerinde kadastro ve tapulama işlerinde çalışan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü personeli ile tapulama hakimleri.

4. Toprak komisyonları başkan ve üyeleri ile bunlarla çalışması zorunlu olan diğer personel.

5. Maden arama işlerinde çalışan mühendis, jeolog, jeofizikçiler ve bunlarla beraber çalışması zorunlu bulunan diğer personel.

Orman sınırlama komisyonları ile kadastro ve tapulama komisyonlarının memur olmayan üyelerine ve bilirkişilere bu Kanunun 8 nci maddesinin birinci Fıkrası hükmüne göre gündelik verilir.

Misafir ve Ziyaretçilere:

Madde 51 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/25 md.)

Devletin misafiri veya ziyaretçisi olarak yahut başka bir resmi görevle Türkiye'ye gelen yabancılara refakat etmekle görevlendirilen memurlara, memuriyet ve aslı sıfatları ne olursa olsun ilgili makamlarca verilecek görev emirlerinde belirtilen refakat şekil ve vaziyetine göre tanzim edilecek müfredatlı hesap pusulasına istinaden yol, ikamet, yemek, içmek ve teferruatı için yaptıkları masraf ödenerek başkaca harcırah verilmez. Ancak, misafir ve ziyaretçilere katılmak veya bunları karşılamak üzere başka mahalle gidenler ile bunlardan ayrıldıktan sonra asıl memuriyet mahalline dönenlere gidiş ve dönüşleri için bu Kanuna göre müstehak oldukları yol masrafı ve gündelik verilir.

Harcırahlarını diğer kanun hükümlerine göre alanlar:

Madde 52 – (Değişik: 11/12/1981 - 2562/26 md.)

7201 sayılı Tebligat Kanununun 4 ncü, 198 sayılı Emlak Alım Vergisi Kanununun değişik 21 nci, 492 sayılı Harçlar Kanununun değişik 34 ncü ve 70 nci maddelerinde yazılı

hallerde hakim, adliye memuru, tebliğ memuru, akit icrasına giden tapu memuru veya konsolosluk memurlarına bu Kanuna göre ayrıca harcırah verilmez.

Madde 53 – Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları ve Devlet Havayolları gibi ulaştırma hizmeti ifa eden müesseselerin memur ve hizmetlilerine verilecek harcırah, bu kanun ile tesbit edilmiş bulunan miktarları aşmamak ve kanunun umumi esasları dışına çıkmamak şartıyla, Maliye ve Ulaştırma Vekaletlerince, müesseselerin hususiyetlerine göre nizamnamelerle tesbit olunur.

Dışişleri Vekaleti memurları ve benzerlerinin takibedecekleri yol:

Madde 54 – Daimi bir vazife ile yabancı memleketlere gönderilecek veya yurda celbolunacak memur ve hizmetlilerin 6 ncı madde esasları dahilinde takibedecekleri yol itibariyle vazife mahallerine kaç günde gidip gelecekleri Dışişleri ve Maliye Vekaletlerince müştereken hazırlanacak bir cetvelle tesbit olunur.

Cenaze nakil masrafları:

Madde 55 – Daimi veya muvakkat bir vazife ile yabancı memleketlerde bulunanlardan bu yerlerde veya yolda vefat edenlerin cenaze teşhiz ve tekfin masrafları ile Hükümet tarafından görülecek lüzuma veya aileleri tarafından vukubulacak talebe istinaden cenazelerinin Türkiye'de her hangi bir mahalle kadar olan nakil masrafları kurumlarınca ödenir.

Yurt içinde daimi veya muvakkat bir vazife ile bir tarafa izam kılınanlardan yolda veya muvakkat vazife mahallinde vefat edenler hakkında da yukarki fıkra hükmü uygulanır.

Harcırah alabilmek için müracaat müddeti:

Madde 56 – a) (...) (1) açıkta kalan ve vekalet emrine alınan memurlara (...) (1) vazifelerinden ayrıldıkları;

b) İşten el çektirilmek suretiyle vekalet emrine alınan memurlardan men'i muhakeme kararı alan veya beraat edenler veyahut haklarındaki takibat aflu ortadan kaldırılanlara, haklarında verilen kararın kesbi katiyet ettiği;

c) (Mülga: 31/7/2003-4969/1 md.)

Tarihlerinden itibaren 6 ay zarfında müracaat edenlere bu kanuna göre müstehak oldukları harcırah verilir. Müracaata mani bir mücbir sebebin vukuu halinde bu müddet mücbir sebebin zail olduğu tarihten itibaren başlar. Bu müddetlerin geçmesinden sonra müracaat edilmesi halinde harcırah verilmez.

Harcırahın sureti tediyesi:

Madde 57 – Harcırah hizmetin taallük ettiği kurum bütçesinden ödenir. 52 nci madde hükmü mahfuz kalmak şartıyla, ceza davalarında mezkür maddede yazılı yol masrafı ve tazminatların, işin ifasından evvel makbuz mukabilinde vezneye yatırılmasına imkan bulunmıyan hallerde, bunlar, bilahara mahküm olan veya haksız çıkan taraftan tahsil olunmak üzere, evvel emirde Adalet Vekaleti Bütçesinden ödenir. (1631 sayılı Askeri Muhakeme Usul Kanununun 281 inci maddesinin (A) fıkrası hükmü mahfuzdur.)

Bir dava ve ihtilafın tetkiki sırasında, gerek alakalılarından birinin talebi ile olsun gerekse kurumun göstereceği lüzuma müstenit bulunsun, tahkik, tetkik, keşif, tebliğ gibi bir muamele için belediye hudutları iç ve dışında bir mahalle gönderilen 52 nci maddede yazılı olanlardan gayri Adalet memurları ile diğer kimselere verilecek harcırah, bilahara haksız çıkan taraftan istirdat olunmak üzere evvel emirde alakalılarından talepte bulunan veya bunu ödemeye razı olandan alınır.

Madde 58 – (Mülga: 13/12/1960 - 159/8 md.)

Harcırahın sureti tediye ve mahsubu:

Madde 59 – (Değişik birinci fıkra: 16/6/1983 - 2851/8 md.) Harcırah, memur ve hizmetlinin gidişinde ve ailenin nakli sırasında peşin olarak verilir. Harcırahın tam miktarının önceden tayin ve tespitin mümkün olmadığı hallerde yetecek miktarda para avans olarak verilir. Harcırahını kati olarak veya avans suretiyle alanlardan zati sebepler yüzünden daimi veya muvakkat vazife mahallerine 15 gün içinde hareket etmeyenler (...) aldıkları parayı derhal iade etmeye mecburdurlar.

Aile için harcırah itasında ilgililerin verecekleri beyan kağıtları esas tutulur. Bu beyan kağıdında harcırahın tahakkuk ettirilebilmesi için lüzumlu malumat gösterilir.

Daimi memuriyetle bir yere gönderilenler gidecekleri mahalle varış tarihinden ve muvakkat vazife ile gönderilenler de memuriyetleri mahalline dönüş tarihlerinden itibaren bir ay zarfında harcırah beyannamelerini, evrakı müspiteleri ile birlikte dairesi amirine tevdi ederler. Memurun kendisinden evvel veya sonra hareket eden ailesi için avans para verildiği takdirde bu bir aylık müddet, ailenin evvel gitmesi halinde memur veya hizmetlinin yeni vazifesi mahalline varış tarihinden ve sonra gitmesi halinde de bunların memur veya hizmetli nezdine muvasalatları tarihinden itibaren hesap olunur.

Beyannameyi alan daire amirleri bunu vize ettikten sonra taşrada mahallin en büyük malmemuruna ve merkezde de alakadar mali mercie vermekle mükelleftirler.

Vakı masraf verilen avans paradan ziyade ise fazlası tesviye ve az ise farkı re'sen istirdat olunur.

Evrakı müspite tedariki mümkün olmıyan hallerde bu imkansızlığın sebepleri ile vakı masrafın hesabı alakadar tarafından mensup olduğu daire amirine yazılı olarak bildirilir. İmkansızlık sebepleri dairesince varit ve muhik görüldüğü ve masrafın hesabında bir fazlalık bulunmadığı neticesine varıldığı takdirde avans bu hesaba göre mahsup olunur.

Alındıkları tarihten itibaren tahakkuk ettirilecek faizleri de dahil olmak üzere birinci fıkra gereğince derhal iade edilmıyen paralarla harcırahlarını avans olarak alıp da bu zimmetlerinin mahsubu için muktazi evrakı üçüncü fıkrada yazılı müddetler zarfında teslim etmiyenlerin bu borçları bu evrakı verdikleri zaman harcırah istihkakları ayrıca tahakkuk ettirilip ödenmek üzere aylık, ücret veya kabili haciz sair istihkaklarının yarısı bu borçları tamamen kapanıncaya kadar ve hüküm alınmaya hacet kalmaksızın re'sen istirdat olunmak suretiyle tahsil olunur.

Harcırah itası ve avansların mahsubu muamelelerinde aksi sabit oluncaya kadar memurun beyanına itibar olunur.

Hilafı hakikat beyanname verenler:

Madde 60 – Bu kanuna göre tahakkuk edecek, istihkakın miktarını artıracak şekilde-maddi hatalar hariç-hilafı hakikat beyanname verenler hakkında, mensup oldukları kurumların inzibat, memurin, müdürler komisyonları gibi salahiyyetli heyet ve makamlarının kararı ile ve işlenen suçun mahiyet ve şümülüne göre rütbe veya sınıf tenzili veya ihraç cezalarından her hangi biri tatbik olunur ve bu gibilerin bu suretle aldıkları fazla harcırah, Devlet özel idare ve belediyelerce Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Kanununa göre ve bu kanuna tabi diğer kurumlarca da umumi hükümlere tevfikan tahsil olunur.

Suçlu hakkında idarece ittihaz olunan inzibati kararlar cezai takibata mani olmayıp bu gibiler hakkında ayrıca hukuku amme davası ikame ve kanuni takibat icra olunur.

Madde 61 – Bu kanuna göre ödenecek istihkaklar borç için hacedilemez.

Madde 62 – Aşağıda yazılı kanunlarla bu kanuna muhalif diğer hükümler kaldırılmıştır.